

Samen Doen sociale initiatieven in Hof van Twente

Deze notitie geeft weer hoe Hof van Twente wil omgaan met initiatieven binnen het sociaal domein

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Terugkijken.....	5
3. Vooruitkijken: De gezonde verbinding.....	6
4. Doelstellingen voor sociale initiatieven.....	7
5. Hoe gaan we om met sociale initiatieven (proces).....	8
5.1 De Aanvraag.....	8
5.2 Verschillende fases en ondersteuning.....	8
6. Hoe toetsen we een sociaal initiatief inhoudelijk.....	10
7. Beschikbaar budget en subsidieplafond.....	11

1. Inleiding

In 2018 heeft de Raad een afwegingskader voor sociale initiatieven vastgesteld. Hierbij werd ook een incidenteel budget van in totaal € 300.000,- beschikbaar gesteld voor de jaren 2018, 2019 en 2020 om waar nodig initiatieven (tijdelijk) te ondersteunen. Met de ervaring van de afgelopen 3 jaar ervaring hebben we onder de titel “Samen Doen” een afwegingskader 2.0 opgesteld. Hierbij is rekening gehouden met de volgende punten:

- Het afwegingskader is in lijn gebracht met onze visie op sociaal domein: de Gezonde Verbinding;
- We hebben rekening gehouden met de aanbeveling uit het rekenkameronderzoek naar 't Doesgoor: wees duidelijk en beschrijf goed wat de rol van Welzijnsinstelling Salut is.
- We moeten de komende jaren, meer nog dan in het verleden, kritisch zijn op de inzet van steeds schaarser wordende middelen.

2. Terugkijken

We hebben geen uitgebreide evaluatie uitgevoerd. De daarvoor benodigde gegevens zijn er ook niet meer. Toch willen we kort terugblikken. Om daarmee enigszins een beeld te krijgen van wat er de afgelopen drie jaar is gebeurd.

De aanleiding voor het afwegingskader was het aantal initiatieven dat met name in 2016 en 2017 ontstond. Onder de noemer Transformatie werden verschillende plannen bedacht en bij raadsleden onder de aandacht gebracht. Er was behoefte aan een kader om af te wegen welk initiatief waardevol was om als gemeente financieel te ondersteunen.

Wij hebben de indruk dat het kader heeft geholpen. Bij een aantal initiatieven hebben we met de initiatiefnemers goede gesprekken kunnen voeren die hebben geleid tot aanpassing van plannen en/of het niet verder doorzetten van initiatieven. Dit waren met name die initiatieven die zwaar leunden op structurele financiering door de gemeente zonder dat hierbij de meerwaarde voldoende duidelijk was.

Tegelijk met het afwegingskader is ook de rol van accountmanager sociale initiatieven geïntroduceerd. Dit is als positief ervaren. Eén aanspreekpunt voor inwoners met een initiatief. Korte lijnen en duidelijke afspraken.

Er is met meerdere initiatieven contact geweest. Uiteindelijk hebben ten laste van het beschikbare budget van € 300.000,- voor een aantal initiatieven een financiële bijdrage geleverd.

<i>Partij</i>	<i>Korte omschrijving</i>	<i>Bedrag¹</i>
<i>Rood Zwart Delden</i>	<i>Twee keer een incidentele ondersteuning voor onderzoek en opstart wijkvoorziening².</i>	<i>€ 51.500</i>
<i>Herfstzon Goor</i>	<i>Project "lekker ett'n". Aanpassing keuken voor maaltijdvoorzieningen in de wijk.</i>	<i>€ 19.400</i>
<i>Vrienden van de Wozoco Diepenheim</i>	<i>Bijdrage voor aanpassing gemeenschapsruimte zodat meerdere initiatieven waaronder Franje deze kunnen gebruiken.</i>	<i>€ 7.600</i>
<i>Salut</i>	<i>Incidenteel extra inzet voor opbouwwerk om ikv Gezonde verbinding en transformatie bewonersinitiatieven te stimuleren en te begeleiding (2020 en 2021)</i>	<i>€ 70.000</i>

We hebben in een periode van drie jaar de helft van het budget uitgegeven. Er is nog € 151.500 beschikbaar. In die zin is er niet ruim gebruik gemaakt van de regeling.

Ervaring leert dat daar waar het gaat om de echte initiatieven vanuit bewoners en vrijwilligersorganisaties het niet altijd noodzakelijk is dat een zak met geld beschikbaar wordt gesteld. Meedenken door de accountmanager en ondersteuning door Salut zijn soms ook al voldoende.

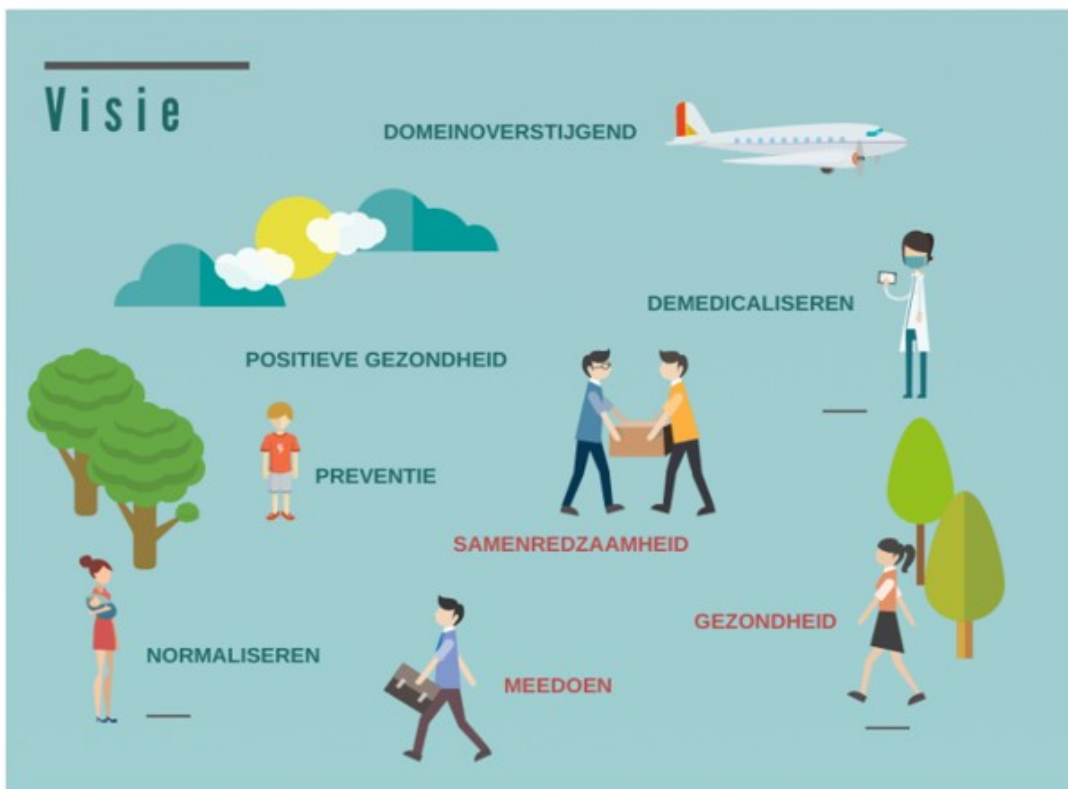
In dit verband is ook vermeldenswaardig dat de accountmanager sociale initiatieven een rol heeft gehad bij de totstandkoming van de Tafel van Goor. De Tafel van Goor is een tafelnetwork waar professionele en vrijwilligersorganisaties uit Goor zich bij aangesloten hebben. De doelstelling is dat niemand vergeten wordt bij alle activiteiten die zij voor jong en oud onafhankelijk van elkaar door de jaren heen ontwikkelen en organiseren in de gemeente Hof van Twente. De financiering vindt plaats door middel van een subsidie van ZonMw (met name tijdens de opstart) en de deelnemende partners.

¹ Bedragen zijn afgerond.

² 2019: € 20.000 en 2020: € 31.500. De structurele ondersteuning is per 2021 tot stand gekomen omdat in de Programmabegroting 2021 hiervoor structureel € 35.000 beschikbaar is gesteld.

3. Vooruitkijken: De gezonde verbinding

Begin 2019 heeft de gemeenteraad de visie 'de Gezonde Verbinding' vastgesteld waarmee de zogeheten stippen aan de horizon zijn gezet. Binnen de visie is het thema gezondheid centraal gepositioneerd. De brede blik op gezondheid, wel te verstaan. Gezondheid is namelijk al lang niet meer het uitblijven van ziekte. Gezondheid gaat over de sociale, emotionele en fysieke uitdagingen die dag in dag uit aan ons als mens worden gesteld en de mate waarin wij als mens in staat zijn om hier regie op te voeren. Kortom positieve gezondheid. Daarnaast heeft de leefomgeving waarin iemand zich bevindt grote invloed op de ervaren gezondheid. Een groene omgeving die uitnodigt tot bewegen en spelen heeft een positieve uitwerking op het welbevinden van mensen. Als gezondheid centraal staat dan is het voorkomen van problemen en klachten noodzakelijk. In plaats van ons te richten op ziekte en zorg, dienen wij ons te richten op gezondheid en gedrag. Dan hebben wij het ook over preventie, preventie in de breedste zin van het woord, namelijk over gezondheidsbevordering.

Dit gedachtegoed heeft ertoe geleid dat binnen de Gezonde Verbinding drie kernwaarden zijn geformuleerd, namelijk: Meedoen, Zelf- en samenredzaamheid en Gezondheid. Om dit te bereiken is een integrale en domein overstijgende aanpak van groot belang.

Voor sociale initiatieven geldt dat ze waardevol zijn als ze bijdragen aan deze kernwaarden.

4. Doelstellingen voor sociale initiatieven

Sociale initiatieven zijn onmisbaar in onze lokale samenleving. Door de inzet van vele vrijwilligers kunnen kinderen onder andere dagelijks sporten en ouderen elkaar ontmoeten. Kortom de sociale initiatieven dragen bij aan de volgende doelstellingen:

- Het bevorderen van de zelf- en samenredzaamheid;
- Het zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen;
- Het bevorderen van preventieve inzet om zwaardere vormen van zorg te voorkomen;
- Het bevorderen van ontmoeting en ontspanning ten behoeven van een zinvolle (voorliggende) dagbesteding;
- Het voorkomen van sociaal isolement (eenzaamheid);
- Het bevorderen van de samenwerking tussen inwoners onderling dan wel met (lokale) organisaties;

Hof van Twente is een gemeente waarin de gemeenschapszin groot is. Veel informele en maatschappelijke organisaties helpen mee of willen meehelpen om de zelf- en samenredzaamheid van inwoners op verschillende terreinen te behouden of te vergroten. De gemeente is blij met al deze organisaties die vaak al jaren bestaan en ook al jaren een plek bieden aan kwetsbare inwoners. Daarnaast zijn wij als gemeente blij met nieuwe initiatieven en deze verdienen ondersteuning om de volgende redenen:

- 1.) Wij geloven dat ondersteuning van inwoners die in bestaande verbanden en dicht bij huis wordt vormgegeven, beter is voor hen.
- 2.) Wij geloven ook in het werken met, vaak intrinsiek gemotiveerde, vrijwilligers. Hierdoor snijdt het mes aan twee kanten. De ene inwoner kan als vrijwilliger een zinvolle tijdsbesteding voor zichzelf combineren met het zinvol bijdragen aan de ondersteuning van andere inwoners en daarmee maatschappelijk verantwoord bezig zijn.
- 3.) Wij geloven ook dat het werken met maatschappelijke partners / vrijwilligers de ondersteuning aan inwoners betaalbaar kan houden³.

Ons enthousiasme over lokale initiatieven vertalen wij niet één op één in substantiële en structurele financiële bijdragen. Een structurele financiële bijdrage heeft het risico in zich dat dergelijke initiatieven professionaliseren⁴ en daarmee wegdrijven van de oorspronkelijke bedoeling. Het afwegingskader 'samen doen' is bedoeld voor "**van-voor-door initiatieven**". Daarmee bedoelen wij initiatieven **van** lokale inwoners, **voor** lokale inwoners die worden uitgevoerd **door** lokale inwoners.

---

³ Wij realiseren ons hierbij ook dat voor bepaalde groepen van inwoners altijd professionele ondersteuning nodig is die niet zomaar vanuit een lokaal initiatief geboden kan worden.

⁴ Onder professionaliseren verstaan wij in dit verband dat er met betaalde krachten gewerkt gaat worden. Dat vrijwilligers ook profession(e)el(er) kunnen werken staat buiten kijf en daar is niets mis mee.

5. Hoe gaan we om met sociale initiatieven (proces)

In deze paragraaf beschrijven we hoe we omgaan met sociale initiatieven. Hoe komen we van aanvraag en indien nodig ondersteuning tot afweging en besluitvorming over de subsidiëring.

5.1 De Aanvraag

Voor het indienen van de subsidieaanvraag willen wij dat initiatiefnemers gebruik maken een Plan van Aanpak. Wij leggen geen format op voor een aanvraag. Iedereen is vrij om dit naar eigen inzicht te doen. We willen wel dat een aantal voor ons relevante punten in het plan van aanpak terug komen. Duidelijk moet zijn wat men van plan is.

Plan van Aanpak Sociale initiatieven: de noodzakelijke elementen

- Wat is de naam van de pilot of het initiatief?
- Wat wilt u bereiken met het initiatief / wat zijn de doelstellingen?
- Voor wie: wat is de doelgroep en hoe groot is het bereik van het initiatief
- Wat zijn inhoudelijke onderwerpen / thema's waar binnen het initiatief aan gewerkt gaat worden?
  - o Zorg (fysiek)
  - o Sociaal Emotioneel (activiteiten)
  - o Preventie (activering, bijvoorbeeld richting arbeid)
  - o Ondersteuning (te denken valt aan vervoer, huishoudelijke ondersteuning, administratief)
- Hoe wilt u de doelstellingen gaan behalen (worden er specifieke methodieken toegepast, zo ja welke)?
- Welk tijdspad is hieraan gekoppeld (startdatum / einddatum)?
- Welke partijen / stakeholders zijn hierbij betrokken?
- Welke financiële middelen zijn nodig om te pilot te draaien? (begroting toevoegen)
- Welke andere financieringsbronnen dan de gemeente heeft u of gaat u benaderen?
  - o Hoe zit dit in de pilotfase en wat is de doorkijk naar de structurele situatie en financieringsbehoefte.
- Hoe is de coördinatie voor de pilot belegd?

Wij realiseren ons dat het iets vraagt van inwoners om een dergelijk plan op te stellen. Als men hier moeite mee heeft is ondersteuning mogelijk; van de gemeentelijk accountmanager sociale initiatieven en/of van de opbouwwerker van Salut. De nadruk ligt hierbij op mogelijk. Wij zullen initiatiefnemers wel verwijzen naar Salut als wij denken dat dit helpend is. Het is echter geen verplichting. De nadruk ligt ook op ondersteuning: dit is niet het overnemen van allerlei zaken.

5.2 Verschillende fases en ondersteuning

We onderscheiden een aantal fases. Bij elke fase hoort ook een andere manier van inhoudelijke en/of financiële ondersteuning.

Verkenning- en vormingsfase

Het idee rondom het initiatief is ontstaan, de eerste mensen zijn betrokken en enthousiast en een nadere uitwerking moet volgen. Hierbij kan het wenselijk zijn om ondersteuning in de vorm van een opbouwwerker van Salut te ontvangen. Wij spreken met Salut af dat deze ondersteuning beschikbaar is. Extra uitdaging hierbij is de bezuiniging op de welzijnssubsidies die ook Salut treft.

In de vormingsfase is het van belang dat het eigenaarschap van het initiatief vergroot gaat worden. Dit brengt krachten en verantwoordelijkheden met zich mee die niet altijd vanzelfsprekend zijn en uitgekristalliseerd moeten worden. Vragen in de trant van: 'Hoe gaan wij samenwerken?', 'Welke rol gaat eenieder vervullen?', 'Waar liggen de verantwoordelijkheden?' staan hierin centraal.

Dit is dan ook de fase waarin gewerkt kan worden aan het 'wat zijn wij Van Plan Plan (VPP)': 'Wat gaan wij doen?', 'Wie gaat wat doen?' en 'Wat hebben wij nodig om onze doelstellingen te bereiken?'. 'Welke kennis ontbreekt nog en hoe kan dit aangevuld worden?' Een beperkt budget kan helpend en nodig zijn in deze fase van planvorming. Denk daarbij aan ontwerpkosten, printkosten en/of reiskosten. Wij stellen voor om per initiatief voor deze fase eenmalig een bedrag beschikbaar te stellen van maximaal € 500,-.

Net zo belangrijk zo niet belangrijker in deze fase is de al genoemde ondersteuning door accountmanager en/of Salut.

Uitvoeringsfase

Nadat de plannen uitvoerig zijn uitgewerkt en de verhoudingen helder zijn kan het initiatief daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden. De activiteiten uit het plan worden uitgevoerd en in de praktijk wordt getoetst of het beoogde doel wordt bereikt.

Uiteindelijk heeft de subsidie 'Samen Doen' tot doel om lokale sociale initiatieven tijdelijk te ondersteunen en de daadwerkelijke activiteiten die daaruit voortkomen tijdelijk te financieren. Wij bepalen in deze notitie niet wat (maximale) bedragen per initiatief zijn. Daarvoor zijn initiatieven te verschillend van aard. Om grip te houden op de uitgaven stellen wij wel een subsidieplafond van € 50.000,- per jaar in. Hiermee voorkomen we dat in één jaar tijd het volledige bedrag aan één partijen toegekend wordt.

Verankering en verzelfstandiging

De subsidie 'Samen Doen' voorziet **niet** in een structurele financiering van een initiatief. Daarom is deze laatste fase van groot belang. De initiatiefnemers moeten in deze laatste fase op zoek naar andere financieringsmogelijkheden. In de tijd zal deze fase deels samen moeten lopen met de uitvoeringsfase. Met een incidentele bijdrage van de gemeente wordt het initiatief als pilot in uitvoering genomen. In deze periode moet duidelijk worden of er een bestaansrecht is zonder financiering van de gemeente. Hiervoor is nodig dat initiatiefnemers op tijd andere inkomstenbronnen aanboren. Ook hier kunnen accountmanager en Salut meedenken.

Evaluatie en verantwoording

Met initiatiefnemers blijven wij graag in gesprek ook na afronding van het initiatief. Voor een inhoudelijke evaluatie van het project: om te leren wat succesvol is en wat niet. En ook om te volgen hoe het initiatief zich ontwikkelt. De vraag of en op welke manier een toegekende subsidie moet worden verantwoord moet worden, is afhankelijk van de hoogte van de subsidie. Per initiatief maken wij hierover afspraken bij de toekenning. De eenmalige subsidie uit de verkennings- en vormingsfase hoeft per definitie niet verantwoord te worden.

6. Hoe toetsen we een sociaal initiatief inhoudelijk

Een subsidieaanvraag wordt beoordeeld op grond van de inhoud van het Plan van Aanpak. Hierbij is de vraag of de activiteiten bijdragen aan de realisatie van de onder punt 3 genoemde doelstellingen. Alleen dan komt een initiatief voor subsidie in aanmerking.

We maken hierin een zorgvuldige en kenbare afweging. Aan deze afweging ligt het gelijkheidsbeginsel ten grondslag: wij moeten gelijke gevallen gelijk behandelen en alle ongelijke gevallen naarmate zij verschillen. Niet ieder hetzelfde maar ieder het zijne. Met name dit laatste lijkt bij sociale initiatieven aan de orde. Geen enkel initiatief is hetzelfde en ook de behoefte in onze kernen verschilt. Dit is onder meer gebleken uit de data analyse in het kader van de Gezonde verbinding. Er zal dus ook niet snel sprake zijn van precedentwerking. Dit werkt twee kanten uit. Wij hoeven niet bang te zijn dat ondersteuning van een initiatief in één kern moet leiden tot eenzelfde inzet in andere kernen. Initiatiefnemers kunnen zich niet beroepen op (eerder) door ons geboden ondersteuning bij een ander initiatief.

Een sociaal initiatief moet voorzien in een behoefte. Aanbod dat op zich past binnen de doelstellingen maar waaraan geen behoefte bestaat hoeft niet ondersteund te worden. Ook wanneer in de behoefte al op een andere manier wordt voorzien, is ondersteuning niet nodig. Die behoefte aan een initiatief moet blijken uit onze data die aangevuld kunnen worden met onderzoek naar al aanwezige ondersteuning. Op basis van de kennis van de gemeente kan Salut hier een rol in vervullen.

We weigeren in ieder geval de subsidie als:

- De activiteiten niet binnen de doelstelling en reikwijdte van deze regeling passen;
- De activiteiten al door andere organisaties of inwoners worden opgestart of uitgevoerd;
- Niet aannemelijk is gemaakt dat de activiteit aansluit bij de vraag van de inwoner;
- Aannemelijk is dat de activiteiten ook zonder subsidie kunnen worden uitgevoerd of als er een andere financieringsmogelijkheid aanwezig is;
- De activiteiten niet bijdragen aan de onderlinge samenwerking tussen inwoners of lokale partners;
- Voor dezelfde of vergelijkbare activiteiten al subsidie is verleend.

Verder is het noodzakelijk om een subsidieplafond in te stellen omdat slechts een beperkt budget beschikbaar is (zie hierna). Het bereiken van het subsidieplafond is dan een weigeringsgrond.

7. Beschikbaar budget en subsidieplafond

Bij start van het vorige afwegingskader is incidenteel voor de periode van 3 jaren (2018, 2019 en 2020) een bedrag van € 300.00,- beschikbaar gesteld. Hiervan resteert nog een bedrag van € 151.500,- voor de jaren 2021 tot en met 2023. Dit totaalbedrag is het subsidieplafond voor de komende drie jaren. Verder stellen wij per jaar een subsidieplafond vast van € 50.000,-

Met dit bedrag is het mogelijk om de komende jaren nog een aantal initiatieven te ondersteunen.

Team Beleid Sociaal Domein

de Höfte 7, 7471 DK Goor
Postbus 54, 7470 AB Goor
0547 – 85 85 85
info@hofvantwente.nl

